

Сенчина Є.А.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту,
Сухорукова А. Л.,
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Першочерговим завданням держави є відповідний напрям діяльності щодо державного управління та безпеки. Забезпечення економічної безпеки є гарантією стабільного економічного розвитку держави.

Пристосування будь-якого закордонного досвіду до умов України досить довготривала і характеризує не повторювання всієї системи регулювання, а лише поетапне впровадження деяких елементів, інструментів, методів та моделей. Потрібно враховувати рівень економічного розвитку, розвитку інститутів управління, забезпечення та контролю над безпекою, використовуючи системний підхід та порівняльний аналіз.

Країни – члени ЄС мають значний позитивний досвід реалізації євро інтеграційних стратегій на регіональному рівні. За кордоном самоврядні органи мають багатий арсенал інструментів і важелів економічного, правового та фінансового впливу на відстоювання регіональних інтересів та забезпечення соціально-економічної безпеки територій [1].

В США протягом довгого періоду мають місце стабільні бюджетно-податкові відносини між центром та регіонами. Така економічна політика розвивається і постійно вдосконалюється. Це, перш за все, відбувається за рахунок розмежування повноважень між різними рівнями влади. Штати мають фактично такі ж права в податковій сфері, що і федерація в цілому. З метою вирівнювання можливостей регіонів під контролем Конгресу США виділяються трансфери, а також цільові, блокові та програмні дотації. Одним з засобів регіональної політики США є бюджетне фінансування розвитку окремих секторів місцевої економіки [2].

Доцільно враховувати досвід Японії, де вченими у 1980-х роках був запропонований аналітичний метод оцінки «національної сили» держави. «Національна сила» держави визначається, по-перше, здатністю вносити внесок у міжнародну спільноту, в його економічну, фінансову і науково-технічну сфери діяльності, по-друге, здібністю до виживання в кризових і екстремальних міжнародних умовах. По-третє, здатністю просувати і відстоювати свої

національні інтереси, спираючись на всі компоненти «комплексної національної сили», зокрема за допомогою силового тиску [3].

Сучасний японський підхід до вирішення проблем економічної безпеки базується на двох принципах: збереження та розвиток економічної потужності країни; формування сприятливого глобального середовища, що забезпечить максимальну реалізацію національних інтересів.

Каталізатором потенційних загроз економічній безпеці високорозвинених країн є їх висока ресурсна залежність від країн-партнерів, при цьому в сучасних умовах найбільш гострою є проблема енергозалежності. Виходячи з цього різні країни знаходять різні шляхи вирішення даної проблеми: через диверсифікацію джерел сировини, кооперацію країн-імпортерів енергоресурсів, пошук альтернативних джерел енергії, розробку енергоощадних технологій, економію енергоресурсів, створення стратегічних запасів тощо. В будь-якому разі в країнах з високим рівнем розвитку економіки (США, Японія, країни члени Європейського Союзу) склався превентивний підхід до забезпечення економічної безпеки держави, найголовнішим і найскладнішим завданням якого є прогнозування та запобігання загроз, а не аналіз її негативних наслідків після порушення стану безпеки, що вже відбулося [4].

За результатами аналізу досвіду високорозвинених країн із забезпечення економічної безпеки національної економіки необхідно відзначити, що основні напрями державної політики в сфері економічної безпеки національної економіки мають бути спрямовані на формування умов для мінімізації виникнення загроз, а не використання економічних заходів ситуативного реагування на них [5]. Високий рівень економічної безпеки може бути забезпечений шляхом підвищення конкурентоспроможності національної економіки, яка здатна зберігати стійкість, рівновагу, адаптуватися та підтримувати набрані темпи економічного зростання в умовах постійного впливу зовнішніх та внутрішніх загроз.

Список використаних джерел

1. Кириченко О. А. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: монографія. Київ, 2008. 401 с.
2. Дацків Р.М. Економічна безпека держави в умовах глобальної конкуренції: монографія. Львів, 2006. 160 с.
3. Шульга І.П. Економічна безпека держави, суб'єктів господарювання та тіньова економіка. Черкаси, 2010. 367 с.
4. Маргасова В.Г. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки регіону. *Науковий вісник ЧДІЕУ. Регіональна економіка*. Чернігів, 2011. №1 (9). С. 53-61.
5. Poltorak A., Khrystenko O., Sukhorukova A., Moroz T., Sharin O. Development of an integrated Approach to assessing the impact of innovative development on the level of financial security of households. *Eastern-European of Enterprise Technologies*, 2022, 1 (13-115). P. 103-112.